

VAI TRÒ CỦA ĐẢNG “SỰ LỰA CHỌN THAY THẾ CHO NƯỚC ĐỨC” (AfD) ĐỐI VỚI CHÍNH TRỊ CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC TRONG GIAI ĐOẠN XUNG ĐỘT NGA - UCRAI-NA

*Bùi Gia Kỳ**

Tóm tắt

Xung đột Nga - U-crai-na diễn ra vào tháng 2/2022 đã làm đảo lộn trật tự thế giới vốn đã rạn nứt, suy thoái do cạnh tranh Mỹ - Trung Quốc và đại dịch Covid-19. Cuộc xung đột là động thái leo thang phức tạp kể từ khi Nga sáp nhập bán đảo Crim và hỗ trợ các hoạt động ở miền Đông U-crai-na. Ở các nước châu Âu, xung đột Nga - U-crai-na đã tạo điều kiện cho các đảng cực hữu trỗi dậy. Tại Đức, cuộc xung đột này đã thúc đẩy vai trò và ảnh hưởng của đảng Sự lựa chọn thay thế cho nước Đức (AfD). Thông qua các hoạt động phản đối việc Đức tài trợ quân sự và can thiệp vào U-crai-na của, đảng AfD đã gây ảnh hưởng ngày càng sâu sắc đối với đời sống chính trị nội bộ của quốc gia này.

Từ khóa: chính trị Đức, xung đột Nga - U-crai-na, đảng AfD, cực hữu.

Mở đầu

Trong những năm gần đây, thế giới bước vào giai đoạn xung đột gia tăng. Cuộc cạnh tranh Mỹ - Trung Quốc chuyển sang giai đoạn mới sau khi Joe Biden giành chiến thắng trước Donald Trump trong cuộc đua vào Nhà Trắng năm 2020. Đại dịch Covid-19 bùng phát và lan rộng toàn cầu trong ba năm 2020-2022 tiếp tục thúc đẩy những rạn nứt và tình trạng phân mảnh của trật tự thế giới. Đến tháng 2/2022, Tổng thống Nga Vladimir Putin bất ngờ mở chiến dịch quân sự đặc biệt đối với U-crai-na.

* CN., Nghiên cứu viên, Khoa Quan hệ quốc tế, Trường Đại học Ngoại ngữ - Tin học TP. HCM.

Động thái của người đứng đầu nước Nga là bước leo thang xung đột mới kể từ khi nước Nga sáp nhập bán đảo Crim năm 2014 và hỗ trợ các hoạt động ở hai nhà nước tự xưng thân Nga ở miền Đông U-crai-na.

Sau ba năm kể từ khi xung đột diễn ra, U-crai-na đang trải qua những tổn thất nặng nề. Hơn 30.000 dân thường thương vong do các đợt tấn công từ quân đội Nga, hơn 3,7 triệu người phải sơ tán và 6,5 triệu người đã chạy trốn khỏi U-crai-na trong khi 14,6 triệu người đang cần hỗ trợ nhân đạo. Về kinh tế, U-crai-na bị ảnh hưởng trầm trọng bởi xung đột. Trong năm 2022 sau khi cuộc xung đột diễn ra, GDP của U-crai-na giảm 30% so với giai đoạn trước cuộc chiến. Liên minh châu Âu, chính phủ U-crai-na và Ngân hàng thế giới (WB) cho biết trong những tháng cuối năm 2023, U-crai-na thiệt hại 152 tỷ đô-la, đưa tổng thiệt hại của quốc gia này lên hơn 500 tỷ đô-la.¹ Những thiệt hại U-crai-na đang trải qua hoàn toàn có thể tác động đến tình hình chung của châu Âu. Các quốc gia trong khu vực, đặc biệt là nước Đức đã viện trợ cho quốc gia này. Tuy nhiên, làn sóng cực hữu trỗi dậy, trong đó nổi bật là đảng AfD đã tập hợp người dân phản đối những khoản viện trợ dành cho U-crai-na của chính phủ Đức dưới thời Thủ tướng Olaf Scholz. Trong bối cảnh đó, bài viết phân tích và đánh giá vai trò của đảng Sự lựa chọn thay thế cho nước Đức (AfD) đối với chính trị nội bộ Đức trong giai đoạn xung đột Nga - U-crai-na và dự báo triển vọng của đảng này sau cuộc bầu cử liên bang ở Đức vào tháng 2/2025.

Tổng quan về đảng Sự lựa chọn thay thế cho nước Đức

Đảng Sự lựa chọn thay thế cho nước Đức (Alternative für Deutschland - AfD) là đảng cực hữu mang xu hướng dân túy ở Đức,

¹ Drazen Rakic, “Two years of war: The state of the Ukrainian economy in 10 charts,” *European Parliament*, 2/2024, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/747858/IPOL_BRI\(2024\)747858_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/747858/IPOL_BRI(2024)747858_EN.pdf).

được thành lập vào tháng 2/2013 tại thị trấn Oberursel thuộc thành phố Frankfurt Rhein-Main của bang Hessen. Sau khi được thành lập, vào tháng 4/2013, đảng AfD đã giành được 4,7% số phiếu bầu, gần ngưỡng 5% để có thể vào Bundestag - cơ quan Quốc hội của Đức. Sự kiện cho thấy đảng AfD nhanh chóng nắm bắt nguyện vọng của một bộ phận người dân để có tiếng nói trong chính trường Đức, và cho thấy xu hướng cực hữu ở châu Âu. Năm 2014, đảng AfD giành được 7,1% số phiếu bầu, và 7 ghế trong 77 ghế của nhóm Bảo thủ và Cải cách châu Âu (ECR) ở Nghị viện châu Âu.² Sự kiện trở thành điểm nhấn đối với đảng này khi trong thời gian ngắn có thể vượt ra tầm khu vực.

Năm 2015, châu Âu diễn ra hai sự kiện quan trọng. Một là Tổng thống Nga Vladimir Putin sáp nhập bán đảo Crim năm 2014 và hỗ trợ cho các nhà nước ly khai ở miền Đông U-crai-na, khiến các quốc gia ở lục địa già rơi vào thế bị động, chia rẽ quan điểm về vấn đề can dự vào tình hình U-crai-na. Hai là cuộc di cư của người dân ở các nước Trung Đông và Bắc Phi vào châu Âu, dẫn đến sự chia rẽ sâu sắc giữa các quốc gia về việc tiếp nhận người nhập cư. Những sự kiện kể trên đã tác động đến tình hình nước Đức và đảng AfD đã nhanh chóng nắm bắt thời cơ. Nhờ đường lối bài Hồi giáo, phản đối người nhập cư và theo chủ nghĩa hoài nghi châu Âu, đảng AfD đã giành được 11,5% số phiếu bầu, trở thành đảng lớn thứ ba trong chính trường Đức.³ Sau năm 2015, đảng AfD duy trì đường lối phản đối người tị nạn nhập cư vào nước Đức, bài Hồi giáo, phản đối các quyết sách của EU, chính phủ Đức liên quan đến vấn đề khí hậu.

² European Union, *European Parliament*, truy cập 10/1/2025, <https://results.elections.europa.eu/en/european-results/2014-2019/outgoing-parliament/>.

³ Nienaber Michael and Madeline Chambers, "German elections: Angela Merkel's party suffers 25-year low amid gains for far-right AfD party," *Independent*, 18/11/2016, <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/germany-elections-angela-merkel-s-party-suffers-election-drawing-in-25-year-low-a7315166.html>.

Động thái của đảng AfD đối với chính phủ Đức trong giai đoạn xung đột Nga - U-crai-na

Ngày 24/2/2022, nước Nga bất ngờ mở chiến dịch quân sự đặc biệt đối với U-crai-na. Sự kiện này diễn ra đồng thời với cuộc cạnh tranh gay gắt giữa Mỹ và Trung Quốc được khởi động dưới thời Tổng thống Donald Trump và tiếp tục dưới thời Joe Biden. Ngoài ra, thế giới rơi vào suy thoái kinh tế và sau đó chịu tác động nặng nề từ đại dịch Covid-19.

Đối với chính phủ Đức, sự kiện xung đột Nga - U-crai-na là thách thức lớn đối với an ninh châu Âu nói chung và nước Đức nói riêng. Từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai, nước Đức đã gặt hái nhiều thành công đáng kể. Tính đến năm 2024, nước Đức trở thành nền kinh tế lớn thứ ba thế giới với GDP đạt 4,5 nghìn tỷ đô-la.⁴ Thành tựu về kinh tế góp phần giúp vị thế và hình ảnh của nước Đức được củng cố sâu rộng trong trật tự toàn cầu. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và phụ thuộc lẫn nhau giữa các nền kinh tế, cuộc xung đột Nga - U-crai-na có thể hoàn toàn làm ảnh hưởng đến kinh tế và vị thế của nước Đức. Đặc biệt, Đức là quốc gia có tiếng nói quan trọng trong Liên minh châu Âu, thái độ của nước Đức có tác động lớn đến chính sách của Liên minh đối với cuộc xung đột Nga - U-crai-na. Trong cuộc họp Quốc hội vào ngày 28/11/2023, Thủ tướng Olaf Scholz tuyên bố nước Đức sẽ ủng hộ tích cực cho chính quyền Tổng thống U-crai-na Volodymyr Zelensky vì những viện trợ của nước Đức và châu Âu sẽ có ý nghĩa quyết định đối với an ninh của khu vực này.⁵ Chính phủ Thủ tướng Olaf Scholz đã tài trợ cho U-crai-na thông qua các cơ quan liên bang lên đến gần 44 tỷ €-rô trên các lĩnh vực dân sự

⁴ Seb Starcevic, "Germany now world's third-largest economy, as Japan slips into recession," *Politico*, 15/4/2024, <https://www.politico.eu/article/germany-now-world-third-largest-economy-japan-recession/>.

⁵ Hồng Phúc, "Sự hỗ trợ Ukraine có 'tầm quan trọng sống còn' đối với châu Âu," *Thế giới và Việt Nam*, 28/11/2023, <https://baoquocte.vn/su-ho-tro-ukraine-co-tam-quan-trong-song-con-doi-voi-chau-au-251809.html>.

và quốc phòng.⁶ Đức cũng đã nhiều lần công khai vận động Mỹ và đồng minh tăng cường viện trợ cũng như đưa ra các biện pháp trừng phạt đối với Nga nhằm ủng hộ U-crai-na.⁷ Ngoài ra, Đức tìm kiếm các nguồn cung khí dầu hỏa lỏng, đầu tư vào các nguồn năng lượng sạch nhằm thay thế lâu dài nguồn cung hiện tại từ Nga. Tuy nhiên, những động thái của chính quyền Thủ tướng Olaf Scholz bị đảng AfD phản đối quyết liệt.

Nhằm thể hiện quan điểm đối lập với chính phủ, đảng AfD có nhiều chuyến thăm đến Nga. Tháng 9/2022, ba nghị sĩ vừa thắng cử của đảng AfD gồm Christian Blex, Hans-Thomas Tillschneider và Daniel Wald đã có chuyến đi thăm Nga. Chuyến thăm diễn ra tám tháng sau khi chính quyền Tổng thống Vladimir Putin triển khai chiến dịch quân sự đặc biệt ở U-crai-na. Đặc biệt, họ có kế hoạch thăm những địa điểm do Nga đóng quân ở miền Đông U-crai-na. Mặc dù chuyến đi của ba nghị sĩ đã được ban lãnh đạo đảng AfD phủ nhận liên quan nhưng cho thấy đảng này có xu hướng ủng hộ hoạt động của Nga tại U-crai-na.⁸ Trước đó, bảy thành viên của đảng AfD đã được Quốc hội Nga mời làm quan sát viên trong cuộc bầu cử Tổng thống Nga vào tháng 2/2018 và đi thăm bán đảo

Crum.⁹ Roger Beckamp, nghị sĩ đảng AfD thuộc liên bang North Rhine-Westphalia trong Quốc hội Đức, thành viên trong đoàn, đã tuyên bố rằng không có bất cứ sự chiếm đóng nào từ Nga. Harald Laatsch, nghị sĩ đảng AfD thuộc hội đồng bang Berlin tuyên bố: “Crum chắc chắn thuộc về nước Nga.”¹⁰ Tính riêng trong tháng 10/2020, đảng AfD được ghi nhận đã có hơn 100 lượt đến thăm Nga.¹¹

Bên cạnh các chuyến thăm kể trên, đảng AfD đã gây sức ép lên chính phủ Thủ tướng Olaf Scholz nhằm bày tỏ sự ủng hộ với chính quyền Tổng thống Nga Vladimir Putin. Trong cuộc họp Quốc hội vào tháng 2/2022, đại diện đảng AfD chỉ trích chính phủ Thủ tướng Olaf Scholz cùng với Mỹ và các nước châu Âu tái kích hoạt Chiến tranh Lạnh với Nga.¹² Mục tiêu của đảng này là tìm cách hạn chế những viện trợ của chính phủ Thủ tướng O. Scholz dành cho U-crai-na, đồng thời tập hợp lực lượng những cá nhân trong chính phủ mà phản đối sự can dự của chính quyền đối với xung đột hiện nay. Tháng 4/2022, chính phủ Đức từ chối đề nghị của công ty sản xuất vũ khí Rheinmetall để gửi 100 xe tăng Marder đến tiền tuyến U-crai-na. Sự kiện vấp phải chỉ trích từ nhiều chuyên gia và lãnh đạo các nước trong khu vực vì vai trò của chính phủ Thủ tướng Olaf Scholz là rất quan trọng và có ảnh hưởng đến an ninh khu vực. Ngoài ra, việc Bộ Quốc phòng Đức tuyên bố chính phủ Tổng thống

⁶ “The arms and military equipment Germany is sending to Ukraine,” *The Federal Government*, 20/11/2024, <https://www.bundesregierung.de/breg-en/news/military-support-ukraine-2054992>; “Bilaterale Unterstützungsleistungen der Bundesregierung für die Ukraine und Menschen aus der Ukraine” [Hỗ trợ của Chính phủ Liên bang dành cho U-crai-na và người dân U-crai-na], *Presse - und Informationsamt der Bundesregierung*, 2024, <https://www.bundesregierung.de/resource/blob/975228/2201464/c03ec9d86f75e03dbec547ac4d5fcc99/liste-ukr-bilaterale-hilfe-data.pdf?download=1>.

⁷ Claudia Chiappa, “Germany’s Scholz urges US, EU to ramp up Ukraine aid,” *Politico*, 2024, <https://www.politico.eu/article/olaf-scholz-ukraine-war-aid-military-joe-biden-russia/>.

⁸ “AfD-Parteispitze mahnt Landtagsabgeordnete für Reise nach Russland ab” [Lãnh đạo đảng AfD cảnh báo các nghị sĩ tiểu bang không nên đi du lịch tới Nga], *Zeit*, 5/10/2022, <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2022-10/afd-landtagsabgeordnete-reise-russland-partei-vorstand-ruege>.

⁹ Andrea Becker, “AfD-Politiker gibt Sponsoring aus Moskau zu,” *Spiegel*, 25/6/2020, <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/krim-reise-afd-politiker-gibt-sponsoring-aus-moskau-zu-a-4a6c1b1a-e82d-4268-a658-fb78a3fc4ed8>.

¹⁰ “Alternative for Germany MPs see no ‘Russian occupation’ in Crimea,” *Interfax*, 8/2/2018, <https://interfax.com/newsroom/top-stories/24849/>.

¹¹ Alexej Hock, Kamann, Matthias và Naumann, Annelie, “Mehr als 100 AfD-Reisen zum Gefallen Russlands” [Hơn 100 chuyến đi AfD mang lại lợi ích cho Nga], *Welt*, 23/10/2020, https://www.welt.de/politik/deutschland/plus218492862/Russland-Krim-Kaukasus-Mehr-als-100-AfD-Reisen.html?notify=success_subscription.

¹² “Stenografischer Bericht” 19. Sitzung. Berlin, Sonntag, den 27. Februar 2022” [Báo cáo tốc ký Phiên thứ 19. Berlin, Chủ nhật, 27/2/2022], *Deutscher Bundestag*, 27/2/2022, <https://dserver.bundestag.de/btp/20/20019.pdf#P.1350>.

U-crai-na Volodymyr Zelensky yêu cầu giữ bí mật viện trợ quốc phòng trong khi phía U-crai-na phủ nhận cũng cho thấy đảng AfD đã thành công trong việc kéo dài thời gian có lợi cho nước Nga trên chiến trường.

Nguyên nhân dẫn đến những động thái trên của đảng AfD xuất phát từ yếu tố lịch sử. Trong giai đoạn Chiến tranh Lạnh, khu vực Đông Đức chịu sự ảnh hưởng của Liên Xô. Hiện nay, đảng AfD hoạt động chủ yếu ở các bang đông Đức, vốn trước đây thuộc Cộng hòa Dân chủ Đức. Điều này đã hình thành quan hệ đối tác tự nhiên giữa đảng AfD và nước Nga. Chính quyền Tổng thống Nga Vladimir Putin đã được cho là có tài trợ cho các chiến dịch tranh cử và truyền thông của đảng AfD.¹³ Vào tháng 3/2018, email của Phó Chủ tịch Duma Quốc gia Nga Alexander Babakov bị rò rỉ, cho thấy nhiều thành viên của đảng AfD đã nhận nhiều khoản tiền từ Nga.¹⁴ Các thành viên đảng này đã công khai ủng hộ các sáng kiến cũng như những động thái của Nga, tuyên truyền các vấn đề liên quan đến Nga một cách tích cực nhằm củng cố vị thế của Nga cũng như đảng AfD trong đời sống chính trị - xã hội ở Đức. Thomas Haldenwang, Giám đốc Cơ quan bảo vệ Hiến pháp Đức trong một hội nghị chuyên đề được tổ chức ở Berlin vào năm 2023 đã lên tiếng cảnh

¹³ Marcus Bensmann and Till Eckert, “Möglicher Einfluss des FSB auf AfD-Abgeordnete: Fragwürdiger Lobbyist war 2021 im Bundestag” [Những khả năng ảnh hưởng của FSB đối với các nghị sĩ AfD: Người vận động hành lang đáng ngờ đã có mặt tại Bundestag vào năm 2021], *Correctiv*, 23/10/2023, <https://correctiv.org/aktuelles/neue-rechte/2023/10/23/moeglicher-einfluss-des-fsb-auf-afd-abgeordnete-fragwuerdiger-lobbyist-war-2021-im-bundestag/>; Martin Laine et al, “Kremlin-Linked Group Arranged Payments to European Politicians to Support Russia’s Annexation of Crimea,” *Organize Crime and Corruption*, 3/2/2023, <https://www.occrp.org/en/investigation/kremlin-linked-group-arranged-payments-to-european-politicians-to-support-russias-annexation-of-crimea>.

¹⁴ Gabriela Keller, “Russische Einflussnahme: Schirmherr des politischen Influencing” [Ảnh hưởng của Nga: “Người bảo trợ cho ảnh hưởng chính trị], *Correctiv*, 27/5/2024, <https://correctiv.org/aktuelles/russland-ukraine-2/2024/05/27/russische-einflussnahme-schirmherr-des-politischen-influencing/>.

báo rằng Nga, thông qua đảng AfD, đang cố gắng làm chia rẽ tình hình nước Đức với nhiều hình thức.¹⁵

Thứ hai, việc kêu gọi ngừng tài trợ cho U-crai-na của đảng AfD sẽ đẩy cao ảnh hưởng và hình ảnh hòa giải của đảng này trong một bộ phận cử tri, đặc biệt là những người gốc Nga, đồng thời làm giảm vai trò, hình ảnh của chính quyền Thủ tướng Olaf Scholz. Sau bốn tháng kể từ khi xung đột Nga - U-crai-na diễn ra, cảnh sát Đức ghi nhận 338 vụ tấn công vào người dân Nga. Đức là nơi sinh sống của 1,2 triệu người gốc Nga và nhiều người biểu tình ủng hộ Nga đang được nhìn nhận là bị phân biệt đối xử.¹⁶ Trong cuộc khảo sát vào năm 2023, có đến 56% người dân Đức được phỏng vấn ủng hộ đảng AfD, kêu gọi U-crai-na từ bỏ vấn đề lãnh thổ được sáp nhập vào Nga, trong đó có vấn đề bán đảo Crim.¹⁷

Thêm vào đó, đảng AfD đề cao lợi ích quốc gia của Đức, và giống như Nga, đảng này không ủng hộ các liên kết ở khu vực châu Âu cũng như sự can dự của Hoa Kỳ vào khu vực. Maximilian Krah, ứng cử viên của đảng AfD, trong cuộc phỏng vấn năm 2023 cho rằng các chính sách của EU tập trung vào khí hậu hoàn toàn không cần thiết và dẫn đến tình trạng quan liêu cục bộ. Ông M. Krah cũng tuyên bố bác bỏ chính sách về chống biến đổi khí hậu và không cần sự thống trị [của EU] vì những chính sách đó được nhìn nhận là gây hại cho người dân và đất nước

¹⁵ Deutschlandfunk, “Haldenwang warnt vor China und Russland” [Haldenwang cảnh báo về Trung Quốc và Nga], *Tagesschau*, 22/5/2023, <https://www.tagesschau.de/inland/verfassungsschutz-sabotage-russland-china-afd-100.html>; Magazin “Kontraste”, “Russland wird alle Methoden nutzen” [Nga sẽ sử dụng mọi biện pháp], *Tagesschau*, 30/3/2023, <https://www.tagesschau.de/investigativ/kontraste/russland-spionage-verfassungsschutz-101.html>.

¹⁶ Jörg Luyken, “Germany ‘refused’ arms company’s offer to refurbish tanks to send to Ukraine,” *Telegraph*, 10/4/2022, <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2022/04/10/germany-refused-arms-companys-offer-refurbish-tanks-send-ukraine/>.

¹⁷ Catarina Thomson, Matthias Mader, Felix Münchow, Jason Reifler and Harald Schoen, “European public opinion: united in supporting Ukraine, divided on the future of NATO,” *International Affairs* 99, no. 6 (November 2023).

Đức.¹⁸ Liên quan đến vấn đề năng lượng, đảng AfD phản đối chính phủ Thủ tướng Olaf Scholz trong việc thay đổi sang nguồn năng lượng sạch. Nguyên nhân dẫn đến phản đối các nguồn năng lượng xanh, sạch của đảng AfD xuất phát từ nhóm cử tri mà đảng AfD hướng đến là người lao động ở các nhà máy, xí nghiệp và khu công nghiệp. Khi chính phủ tập trung phát triển năng lượng xanh, sạch, chi phí chuyển đổi sẽ tốn kém hơn trong bối cảnh kinh tế vẫn đang trong tình trạng suy thoái và ngành công nghiệp sử dụng năng lượng truyền thống sẽ bị ảnh hưởng, dẫn đến nhiều người mất việc làm. Trong dự thảo bầu cử Nghị viện châu Âu năm 2024, đảng AfD tuyên bố hoạt động chuyển đổi xanh là mục tiêu chính trị để tạo ra sự thiếu hụt năng lượng nhằm khiến các nước phụ thuộc vào Liên minh châu Âu.¹⁹ Đảng AfD đã thành công trong việc tập hợp một bộ phận dân chúng để phản đối các chính sách theo đuổi năng lượng xanh của chính phủ Thủ tướng Olaf Scholz. Theo thống kê, một phần ba người dân Đức sống ở vùng nông thôn phía Đông phản đối năng lượng gió trong khi ở các bang miền Tây có 17% người sống ở nông thôn phản đối.²⁰

Về đường ống Dòng chảy Phương Bắc 2 (Nord Stream 2), đảng AfD đã nhiều lần lên tiếng ủng hộ dự án. Sau khi chính quyền Tổng thống Nga Vladimir Putin công nhận hai “nhà nước” Donetsk và

¹⁸ Julian Wettengel, “Far-right AfD lead candidate for EU election rejects Green Deal,” *Clean Energy White*, 31/7/2023, <https://www.cleanenergywire.org/news/far-right-afd-lead-candidate-eu-election-rejects-green-deal>.

¹⁹ Ủy ban châu Âu yêu cầu các nhà sản xuất pin trong khu vực công khai lượng khí thải các-bon trong quá trình sản xuất kể từ tháng 2/2025. Việc sản xuất sẽ dựa trên hỗn hợp điện quốc gia, thay vì nguồn điện thực tế được sử dụng tại nơi sản xuất vì tỷ trọng điện truyền thống ở Đức còn cao. Điều này được đảng AfD nhận định rằng sẽ ảnh hưởng đến lợi ích quốc gia của Đức. Benjamin Wehrmann, “EU’s planned battery carbon footprint index worries German manufacturers,” *Clean Energy White*, 27/8/2024, <https://www.cleanenergywire.org/news/eus-planned-battery-carbon-footprint-index-worries-german-manufacturers>.

²⁰ Riham Alkousaa, “Germany’s far right targets renewable energy in bid for first election wins,” *Reuters*, 28/8/2024, <https://www.reuters.com/world/europe/germanys-far-right-targets-renewable-energy-bid-first-election-wins-2024-08-28/>.

Luhansk, chính quyền Thủ tướng Olaf Scholz tuyên bố đình chỉ dự án này vào ngày 22/2/2022.²¹ Tino Chrupalla, đồng sáng lập đảng AfD và thành viên Quốc hội Đức thời điểm đó kêu gọi chính phủ Thủ tướng Olaf Scholz tuân thủ thỏa thuận với Nga, lập luận rằng dự án Dòng chảy Phương Bắc 2 là cần thiết để đảm bảo nguồn cung cấp năng lượng, và tổ chức biểu tình vào tháng 10/2022. Ông Chrupalla cũng cho rằng Nga là nhà cung cấp đáng tin cậy và đã được chứng minh trong bối cảnh Chiến tranh Lạnh trước đây, trong khi các nỗ lực dịch chuyển cung ứng năng lượng sang các quốc gia khác cũng như thay thế bằng năng lượng xanh, sạch chưa hiệu quả.²²

Trong Tuyên bố về Sáng kiến Đối thoại Bavaria vào năm 2023, đảng AfD đã kêu gọi nối lại liên lạc với Nga thông qua các kênh liên lạc từ trước, và xây dựng đảng này, cũng như nước Đức trở thành cầu nối Đông - Tây thay vì ủng hộ chính sách, chiến lược phục vụ lợi ích của Mỹ. Tương tự như Tuyên ngôn đảng năm 2014, AfD cũng đã loại bỏ vai trò của Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO) ra khỏi Tuyên ngôn đảng trong chiến dịch bầu cử châu Âu năm 2024.²³

Ngày 1/9/2024, đảng AfD đã thành công trong cuộc bỏ phiếu cấp tiểu bang ở phía đông là Thuringia với 32,8% số phiếu bầu, và đứng thứ hai ở Saxony với 30,6% số phiếu bầu. Tại Brandenburg, AfD trở thành đảng có ảnh hưởng lớn thứ hai với 29,2% phiếu bầu, cao hơn gần 6% so

²¹ AFP, “Scholz says Germany halting Nord Stream 2 project,” *France24*, 22/2/2022, <https://www.france24.com/en/live-news/20220222-scholz-says-germany-halting-nord-stream-2-project>.

²² “AfD organize rally in Berlin to call for relaunch of Nord Stream 2,” *Al Mayadeen English*, 24/8/2022, <https://english.almayadeen.net/news/politics/afd-organize-rally-in-berlin-to-call-for-relaunch-of-nord-st>.

²³ Marcus Bensmann, “Alternative for Russia: How the AfD is systematically turning towards Russia,” *Correctiv*, 19/10/2023, <https://correctiv.org/en/latest-stories/2023/10/19/alternative-for-russia-how-the-afd-is-systematically-turning-towards-russia/>.

với năm 2019.²⁴ Thành công của đảng AfD đã trở thành cột mốc lịch sử, lần đầu tiên sau Chiến tranh thế giới thứ hai một đảng cực hữu giành chiến thắng áp đảo tại các cuộc bầu cử địa phương ở khu vực miền đông nước Đức, vượt lên các đảng truyền thống và trở thành đảng chính trị lớn nhất ở các bang phía đông. Trước đây, đảng AfD bị đưa vào “danh sách đen” các đảng, nhóm có tư tưởng cực đoan.²⁵ Sự chuyển mình nói trên đã chứng minh sức ảnh hưởng và sự tương đồng trong đường lối chính trị của đảng AfD đối với tiếng nói của một bộ phận người dân Đức về những vấn đề quan trọng của đất nước. Sau khi giành thắng lợi, Alice Weidel, đồng lãnh đạo của đảng AfD tuyên bố chiến thắng của đảng này là “món quà” dành cho Thủ tướng Olaf Scholz và đảng SPD cùng liên minh cầm quyền cũng như để ngỏ về khả năng lãnh đạo của liên minh này. Rafael Loss, thành viên chính sách tại Hội đồng Quan hệ đối ngoại châu Âu (ECFR), tuyên bố lá phiếu của cử tri ở các tỉnh thành phía đông nước Đức cho thấy sự phản đối kịch liệt của người dân vì bị nhìn nhận là công dân hạng hai khi chính phủ không đầu tư đủ vào khu vực miền đông, và các vấn đề như nhập cư, công lý xã hội và tội phạm không được giải quyết.²⁶ Nhiều người cho rằng nếu tổ chức bầu cử Quốc hội Đức ngay lập tức, đảng AfD hoàn toàn có thể trở thành đảng lớn thứ hai trong cơ quan lập pháp của quốc gia này.²⁷

²⁴ Hans Pfeifer, “Germany: AfD adds to string of successes in Brandenburg,” *DW*, 29/4/2024, <https://www.dw.com/en/germany-afd-adds-to-string-of-successes-in-brandenburg/a-70308737>.

²⁵ “Germany places far-right AfD under surveillance - reports,” *DW*, 3/3/2021, <https://www.dw.com/en/germany-places-entire-far-right-afd-under-surveillance-reports/a-56757489>.

²⁶ Virginia Pietromarchi, “‘Stark rejection’: How Germany’s far-right AfD won key election in the east,” *Aljazeera*, 3/9/2024, <https://www.aljazeera.com/features/2024/9/3/stark-rejection-how-germanys-far-right-afd-won-key-election-in-the-east>.

²⁷ Nadine Schmidt, Claudia Otto and Matthias Otto, “Germany’s far-right party AfD set to win one state election, and is level in another, exit polls show,” *CNN*, 1/9/2024, <https://edition.cnn.com/2024/09/01/europe/far-right-germany-regional-election-win-intl-latam/index.html>.

Sau khi đảng AfD giành thắng lợi, Thủ tướng Olaf Scholz đã cố gắng cô lập đảng này vì cho rằng đảng AfD làm suy thoái kinh tế, chia rẽ người dân và hủy hoại danh tiếng nước Đức. Ông kêu gọi các đảng không liên minh với đảng AfD và loại trừ đảng này khỏi liên minh cầm quyền ở cấp tiểu bang, đồng thời kêu gọi thiết lập “vành đai an toàn” trong chính trường Đức, một thuật ngữ cân bằng quyền lực trong chính trị nội bộ nhằm ngăn chặn sự lớn mạnh của các tư tưởng cực hữu, cực đoan.²⁸ Ở cấp độ liên bang, đảng AfD đã giành được 15,9% số phiếu bầu trong cuộc bầu cử Nghị viện châu Âu ở Đức diễn ra vào ngày 9/6/2024, xếp thứ hai sau liên minh CDU/CSU. Chiến thắng năm 2024 của đảng này là chiến thắng ngoạn mục, tăng 6 ghế so với 9 ghế của kỳ bầu cử trước.²⁹ Trong cuộc thăm dò dư luận vào tháng 3/2024, đảng AfD nhận được sự ủng hộ 18,2%, đứng thứ hai sau CDU.³⁰

Sự thành công của đảng AfD đã nhanh chóng thúc đẩy sự vươn lên của đảng Liên minh Sahra Wagenknecht (BSW) theo xu hướng dân túy cánh tả, dân tộc chủ nghĩa, xã hội chủ nghĩa và hoài nghi châu Âu. Đảng BSW được thành lập vào tháng 1/2024 và giành vị trí thứ ba ở hai bang Thuringia và Saxony với vấn đề chống nhập cư. Chiến thắng của đảng AfD cũng đã thúc đẩy sự thay đổi chính sách của đảng Đảng Dân chủ Cơ Đốc giáo (CDU). Đảng CDU của cựu Thủ tướng Angela Merkel được nhìn nhận là đã cứng rắn hơn về vấn đề người tị nạn so với giai đoạn bà

²⁸ Christian Edwards, Claudia Otto, Matthias Otto and Nadine Schmidt, “AfD becomes first far-right party to win German state election since 1945,” *CNN*, 2/9/2024, https://edition.cnn.com/2024/09/02/europe/afd-germany-election-thuringia-saxony-intl/index.html?iid=cnn_buildContentRecirc_end_recirc.

²⁹ Damien McGuinness, “Germany: Far-right celebrate beating Scholz’s party,” *BBC*, 10/6/2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c511dpvr8nlo>; “Germany,” *European Parliament*, <https://results.elections.europa.eu/en/national-results/germany/2019-2024/outgoing-parliament/>.

³⁰ “Neueste Wahlumfragen im Wahlrend zur Bundestagswahl” [Các cuộc thăm dò ý kiến mới nhất về xu hướng bầu cử cho cuộc bầu cử liên bang], *Dawum*, truy cập ngày 10/1/2025, <https://dawum.de/Bundestag/>.

Merkel nắm quyền nhằm lôi kéo cử tri. Trong khi đó, đảng SPD của Thủ tướng Olaf Scholz tụt xuống vị trí số năm ở hai bang kể trên. Tại Brandenburg, trong cuộc bỏ phiếu thăm dò được tổ chức vào tháng 6/2024, đảng AfD nhận số phiếu kỷ lục lên đến 47%.³¹

Kết quả bầu cử liên bang năm 2025, xu hướng phát triển của chính trị nội bộ Đức và hàm ý đối với Việt Nam

Về tổng thể, đảng AfD đã nhanh chóng phát triển và chứng minh ảnh hưởng sâu rộng trong chính trị nội bộ nước Đức. Hiện nay, đảng AfD đang hướng đến cử tri trẻ tuổi. Trong cuộc bầu cử Nghị viện châu Âu năm 2019, đảng AfD chỉ giành được 5% phiếu bầu từ cử tri trẻ tuổi. Đến cuộc bầu cử Nghị viện châu Âu năm 2024, số phiếu mà đảng AfD nhận được từ người trẻ đã tăng lên 16%. Đảng này cũng xây dựng và truyền tải các chương trình nghị sự thông qua mạng xã hội Tiktok và Instagram với nội dung đơn giản. Về vấn đề Nga - U-crai-na, Maximilian Kraus của đảng AfD đã truyền tải vấn đề này đến với người trẻ khi tuyên bố rằng: “Cuộc chiến U-crai-na không phải là cuộc chiến của các bạn và [ông] Zelensky không phải tổng thống của các bạn. Điều này [việc tham chiến] sẽ khiến các bạn tổn kém và nước Đức có thể bị lôi kéo vào cuộc chiến, các bạn sẽ phải đi chiến đấu ở phía đông nơi mà anh em, tổ tiên các bạn đã hy sinh.”³²

Ngoài ra, trong cuộc khảo sát gần đây do Rüdiger Maas, tiến sỹ về tâm lý học và là Giám đốc Viện nghiên cứu tư nhân về thế hệ (Institut für Generationenforschung) tại Augsburg thực hiện cho biết 40% người trẻ ở

³¹ “Kreistagswahlen/Wahlen der Stadtverordnetenversammlungen der kreisfreien Städte” [Bầu cử hội đồng quận/bầu cử hội đồng thành phố của các thành phố độc lập], *Döbern-Land*, 9/6/2024, <https://sslsites.de/ktwahl.amt-doebern-land.de/>.

³² Hans Pfeifer, “AfD: How Germany’s far right won over young voters,” *DW*, 6/10/2024, <https://www.dw.com/en/afd-how-germanys-far-right-won-over-young-voters/a-69324954>.

Đức từ 25 tuổi trở xuống cho rằng AfD đã bị đối xử bất công trên các phương tiện truyền thông. Trong khi đó, 1/3 người dân cho rằng các chính phủ gần đây đang hành động chống lại lợi ích của công dân. Nhiều người trẻ được khảo sát chia sẻ rằng đảng AfD là đảng gần gũi với nhân dân và xem đảng này đại diện cho ý chí chính trị của người trẻ và sẽ tìm cách giải quyết các vấn đề mà người trẻ quan tâm. Điều này xuất phát từ sự thất vọng của người trẻ về liên minh cầm quyền của chính quyền Thủ tướng Olaf Scholz cũng như lo ngại về một tương lai ngày càng âm đạm; do đó, họ có khuynh hướng tìm kiếm một đảng có nền tảng chú trọng các vấn đề xã hội như là một sự lựa chọn an toàn.³³

Cuối năm 2024, chính phủ liên minh “đèn giao thông” (traffic light coalition) đã sụp đổ. Ngày 6/11/2024, Thủ tướng Olaf Scholz đã sa thải Bộ trưởng Tài chính Christian Lindner, người thuộc đảng FDP với lý do ông C. Lindner phản đối và ngăn cản ông O. Scholz liên quan đến ngân sách tài trợ thêm 3 tỷ đô-la cho chính phủ U-crai-na. Nhiều bộ trưởng trong nội các đã tuyên bố từ chức nhằm phản đối Thủ tướng Olaf Scholz.³⁴ Thủ tướng Olaf Scholz kêu gọi bỏ phiếu bất tín nhiệm và thất bại vào ngày 16/12/2024.³⁵ Sự thất bại của chính quyền Thủ tướng Olaf Scholz đã chứng minh sức ảnh hưởng sâu rộng và chiến lược tiếp cận vấn đề phù hợp của đảng AfD đối với chính trường và xã hội Đức.

Sau khi Tổng thống Đức Frank-Walter Steinmeier tuyên bố giải tán Quốc hội, đảng Xanh đã tách khỏi liên minh chính phủ của Thủ tướng

³³ Leon Igel, “In Germany’s state-level elections, young people surged toward the right wing. Why?,” *NZZ*, 3/9/2024, <https://www.nzz.ch/english/why-are-young-germans-voting-for-the-far-right-ld.1846613>.

³⁴ Minh Phương, “Chính phủ liên minh của Đức đổ vỡ,” *Dân Trí*, 7/11/2024, <https://dantri.com.vn/the-gioi/chinh-phu-lien-minh-cua-duc-do-vo-20241107140956731.htm>.

³⁵ Ngọc Đức, “Quốc hội Đức bất tín nhiệm Thủ tướng Scholz, sẽ bầu cử đầu năm tới,” *Tuổi Trẻ*, 17/12/2024, <https://tuoitre.vn/quoc-hoi-duc-bat-tin-nhiem-thu-tuong-scholz-se-bau-cu-dau-nam-toi-20241217112250953.htm>.

Olaf Scholz đề ứng cử cho chiếc ghế Thủ tướng. Trong khi đó, đảng AfD đứng thứ hai danh sách theo thăm dò ý kiến cử tri. Đặc biệt, sự kiện khủng bố tại chợ đêm Giáng sinh ở bang Magdeburg vào tháng 12/2024 do một cá nhân có quan điểm cực đoan được cho có liên quan đến đạo Hồi thực hiện khiến 5 người chết và 200 người bị thương đã củng cố vị thế của đảng AfD trong cuộc bầu cử liên bang năm 2025. Lãnh đạo đảng AfD tại bang Saxony-Anhalt, Jan Wenzel Schmidt, trong cuộc biểu tình do đảng AfD tổ chức vào ngày 23/12/2024, đã chỉ trích vụ khủng bố là “thất bại chính trị khủng khiếp” của chính quyền Thủ tướng Olaf Scholz và các chính đảng khác, đồng thời kêu gọi đóng cửa biên giới nước Đức, ngăn chặn người nhập cư. Trong khi đó, bà Alice Weidel - người đứng đầu đảng AfD - kêu gọi thay đổi chính sách với người nhập cư nhằm đảm bảo an ninh cho người dân Đức.³⁶

Động thái gia tăng thanh thế của đảng AfD hiện nay vẫn chưa gây xáo trộn lớn đối với chính trường Đức. Nhiều đảng phái chính trị tại Đức đã tuyên bố không liên minh với đảng AfD, trong đó có đảng BSW cũng có quan điểm thân Nga và chương trình nghị sự tương đồng.³⁷ Tuy nhiên, với vị thế đang cao như hiện nay, đảng AfD hoàn toàn có thể ngăn cản hoặc đặt điều kiện đối với liên minh đảng cầm quyền hiện tại của chính phủ Thủ tướng Olaf Scholz hoặc liên minh các đảng trong chính phủ

³⁶ Kamuran Samar, “German election 2025: Who’s ahead in the polls?,” *Euronews*, 6/1/2025, <https://www.euronews.com/my-europe/2025/01/06/german-election-2025-whos-ahead-in-the-polls>.

³⁷ Matthias Pöls, “AfD und BSW: Keine Koalition, aber inhaltliche Kooperation?” [AfD và BSW: Không liên minh, nhưng tương đồng về chương trình nghị sự], *Mitteldeutsche Rundfunk*, 3/9/2024, <https://www.mdr.de/nachrichten/deutschland/politik/afd-bsw-koalition-zusammenarbeit-thueringen-sachsen-100.html>; Zoltán Kottász, “Political Chaos in Eastern Germany As Parties Refuse To Work With AfD,” *European Conservatives*, 8/11/2024, <https://europeanconservative.com/articles/news/political-chaos-in-eastern-germany-as-parties-refuse-to-work-with-afd/>.

tương lai về việc siết chặt những quy định liên quan đến vấn đề người nhập cư, người tị nạn.

Tháng 2/2025, tại Hội nghị An ninh Munich, đảng AfD nhận được sự ủng hộ công khai từ chính quyền Tổng thống Donald Trump khi Phó Tổng thống JD Vance công khai chỉ trích các nước châu Âu, đặc biệt là nước Đức đã tìm cách ngăn chặn các hoạt động của AfD. Sự hỗ trợ từ chính quyền Tổng thống Donald Trump đã làm suy yếu bức tường lửa mà Thủ tướng Olaf Scholz kêu gọi.³⁸ Trước đó, tỷ phú Elon Musk đã tham dự buổi vận động tranh cử ngày 25/1/2025 của đảng AfD, thu hút 4.500 người tham dự thông qua hình thức trực tuyến.³⁹ Những sự kiện kể trên đã góp phần củng cố ảnh hưởng của đảng AfD khi bước vào bầu cử.

Khi bước vào phần tranh luận trong vận động bầu cử tháng 2/2025, các đảng đã chia rẽ sâu sắc về vấn đề người nhập cư và xung đột Nga - U-crai-na. Trong cuộc tranh luận giữa đảng CDU/CSU và Đảng Dân chủ Xã hội (SPD), Thủ tướng Olaf Scholz đã chỉ trích lãnh đạo đảng CDU/CSU Friedrich Merz đứng về phía đảng AfD ủng hộ các đạo luật siết chặt người nhập cư.⁴⁰ Sự kiện diễn ra sau khi F. Merz đưa ra năm điểm siết chặt người nhập cư được cho là gay gắt hơn đảng AfD.⁴¹ Sau

³⁸ Graeme Wood, “Germany’s Anti-Extremist Firewall Is Collapsing,” *Atlantic*, 21/2/2025, <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2025/02/afd-cdu-germany-election/681776/>.

³⁹ Emma-Victoria Farr, “Elon Musk appears on video at German far right campaign event,” *Reuters*, 26/1/2025, <https://www.reuters.com/world/europe/elon-musk-appears-video-german-far-right-campaign-event-2025-01-25/>.

⁴⁰ News Wires, “Germany’s Scholz slams CDU rival Merz for accepting far-right support in heated debate,” *France24*, 9/2/2025, <https://www.france24.com/en/live-news/20250209-germany-s-scholz-merz-clash-over-far-right-afd-in-election-debate>.

⁴¹ “CDU’s 5-point plan against illegal migration - lawyer reacts,” *Migrando*, 30/1/2025, https://migrando.de/vi/video/allgemein/5-punkte-plan-der-cdu-gegen-illegale-migration/?utm_source=chatgpt.com.

sự kiện kể trên, bà Alice Weidel đăng trên trang mạng xã hội cá nhân X, tuyên bố: “Bức tường lửa đã bị sụp đổ.”⁴²

Về vấn đề U-crai-na, các đảng thể hiện sự mâu thuẫn sâu sắc. Ứng viên đảng CDU/CSU Friedrich Merz kêu gọi tiếp tục viện trợ quân sự cho U-crai-na, và cho rằng việc Kiev gia nhập NATO cần sự đồng thuận của tất cả thành viên.⁴³ Thủ tướng Olaf Scholz và đảng SPD tiếp tục quan điểm không đồng ý U-crai-na gia nhập NATO khi nước này vẫn còn trong cuộc xung đột.⁴⁴ Theo khảo sát trước bầu cử, đảng trung hữu CDU/CSU đã giảm 1 điểm phần trăm, từ 30% còn 29%, đảng SPD của Thủ tướng Olaf Scholz giảm từ 16% còn 15%, trong khi đó đảng AfD tăng từ 20% lên 21%.⁴⁵

Kết quả cuộc bầu cử Quốc hội liên bang (Bundestag) diễn ra ngày 23/2/2025 cho thấy đảng AfD giành được hơn 20% số phiếu và 152 ghế trong Quốc hội, đảng CDU/CSU giành được 29% số phiếu và 172 ghế, và đảng SPD của Thủ tướng đương nhiệm Olaf Scholz đứng ở vị trí thứ ba với 16,4% số phiếu và 120 ghế. Thủ tướng Olaf Scholz đã chúc mừng đảng CDU/CSU chiến thắng vang dội.⁴⁶ Có thể thấy, đảng AfD với

⁴² Chris Lunday, Emily Schultheis & Rixa Fürsen, “Germany’s far-right firewall weakens as Merz pledges migration crackdown,” *Politico*, <https://www.politico.eu/article/germany-far-right-afd-firewall-weakens-as-conservatives-cdu-move-to-crack-down-on-migration-friedrich-merz-alice-weidel-election/>.

⁴³ DPA, “Germany’s Merz: Ukraine membership to be decided by NATO as a whole,” *Yahoo News*, 15/2/2025, <https://www.yahoo.com/news/germanys-merz-ukraine-membership-decided-123320047.html>.

⁴⁴ “Ukraine’s NATO future remains distant - German Chancellor,” *New Voice of Ukraine*, 10/2/2025, <https://english.nv.ua/nation/scholz-aligns-with-us-stance-on-nato-entry-50488703.html>.

⁴⁵ Sarah Marsh & Andreas Rinke, “Germany set for tricky coalition building, poll shows ahead of election,” *Reuters*, 21/2/2025, <https://www.reuters.com/world/europe/german-set-tricky-coalition-building-poll-shows-ahead-election-2025-02-21/>.

⁴⁶ “Union klar vor starker AfD, SPD stürzt ab” [Liên minh CDU/CSU áp đảo, AfD, đảng SPD sụp đổ], *DW*, 23/2/2025, <https://www.tagesschau.de/inland/bundestagswahl/bundestagswahl-ergebnisse-100.html>.

những chiến lược vận động và lập luận, tranh biện phù hợp đã khiến chính trường Đức chia rẽ sâu sắc, dẫn đến tác động đáng kể theo hướng có lợi cho đảng này trong chiến dịch tranh cử năm 2025. Trong tương lai, đảng AfD sẽ tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong chính trường Đức và trở thành lực lượng đối lập lớn nhất trong quốc hội nước này trong trường hợp đại diện đảng CDU/CSU giành thắng lợi và không liên minh với đảng này để thành lập chính phủ mới.

Đối với Việt Nam, ngày 12/1/2024, Chủ tịch đảng AfD Tino Chrupalla đã dẫn đầu đoàn nghị sĩ Đức thăm chính thức Việt Nam. Ông Tino Chrupalla nhận xét Việt Nam là mỏ neo quan trọng của Đức trong chính sách an ninh và đối ngoại tại khu vực Đông Nam Á, vì vậy hai bên cần tăng cường hợp tác trên các lĩnh vực mà hai bên có thể mạnh vì một tương lai tốt đẹp và hòa bình. Tại buổi gặp ở nhà Quốc hội, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Đối ngoại của Quốc hội Đôn Tuấn Phong đã kêu gọi hai bên hợp tác trên các lĩnh vực quốc phòng - an ninh, y tế, giáo dục, triển khai hiệu quả Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA), và phê chuẩn và triển khai Hiệp định Bảo hộ đầu tư Việt Nam - EU (EVIPA).⁴⁷ Có thể thấy, mặc dù đảng AfD chưa có nhiều hợp tác với Việt Nam như các đảng truyền thống, nhưng chuyến thăm lần đầu tiên đến Việt Nam của lãnh đạo đảng đã cho thấy đảng AfD mong muốn tăng cường hợp tác với Việt Nam trong vai trò cầu nối giữa Đức với các sáng kiến hợp tác kinh tế của Nga và Trung Quốc tại khu vực.

Bên cạnh đó, có thể thấy đảng AfD đặt vấn đề lợi ích mang tính thực dụng, đảm bảo sự độc lập tương đối về đối ngoại đối với EU. Do đó, Việt Nam cần chủ động nắm bắt tình hình để đảm bảo quan hệ hai

⁴⁷ Bích Ngọc - Trọng Quỳnh, “Phó Chủ nhiệm Ủy ban Đối Ngoại Đôn Tuấn Phong tiếp đoàn Nghị sĩ Cộng hòa Liên bang Đức,” *Công thông tin Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam*, 12/1/2024, <https://quochoi.vn/tintuc/Pages/tin-hoat-dong-cua-quoc-hoi.aspx?ItemID=83968>.

nước phát triển tốt đẹp. Ngoài ra, đảng AfD sẽ gia tăng áp lực để siết chặt vấn đề người nhập cư, tị nạn. Tại Đức, số người Việt Nam đang sinh sống lên đến 200.000 người.⁴⁸ Kiêu bào Việt Nam đã có những đóng góp nhất định và hội nhập sâu rộng ở địa phương, góp phần củng cố quan hệ hai nước. Chính phủ hai nước Việt Nam và Đức đang tìm cách thúc đẩy phát triển xuất khẩu lao động Việt Nam nhằm đáp ứng nhu cầu lực lượng ngày càng cao. Bên cạnh đó, hiện nay số lượng người Việt Nam ở lại Đức bất hợp pháp dưới nhiều hình thức đang có dấu hiệu gia tăng. Trong bối cảnh đảng AfD đang đề xuất nhiều biện pháp siết chặt quy định về người nhập cư, điều này có thể ảnh hưởng đến cộng đồng Việt Nam tại Đức và hợp tác cung ứng lao động cũng như trực tiếp ảnh hưởng đến quan hệ hai nước, đòi hỏi sự hợp tác chặt chẽ hơn nữa từ phía Việt Nam.

Kết luận

Xung đột Nga - U-crai-na đã khiến thế giới trở nên phức tạp và khó lường. Sự kiện đã dẫn đến sự chia rẽ nội bộ ở các quốc gia châu Âu về ảnh hưởng của Nga ở lục địa già. Ở Đức, đảng AfD đã thành công khai thác những khác biệt quan điểm trong nội bộ Đức về xung đột Nga - U-crai-na với nhiều động thái nhằm gạt hái những thành tựu chính trị trong nước và đạt thành tích tốt trong cuộc bầu cử Quốc hội Đức được tổ chức vào tháng 2/2025, trở thành đảng lớn thứ hai trong Quốc hội. Trong thời gian tới, với tư cách là đảng đối lập trong Quốc hội mới, dự báo đảng Sự lựa chọn thay thế cho nước Đức sẽ tiếp tục có ảnh hưởng đối với chính sách đối ngoại của Đức nói chung và chính sách đối với Nga nói riêng trong bối cảnh xung đột Nga - U-crai-na vẫn còn diễn biến phức tạp./.

⁴⁸ Thu Hằng, Phương Hoa, Thanh Tùng, “Liên hiệp Hội người Việt tại Đức - “Ngôi nhà chung” của những người con xa xứ,” *Vietnamnet*, 4/12/2023, <https://www.vietnamplus.vn/lien-hiep-hoi-nguoi-viet-tai-duc-ngoi-nha-chung-cua-nhung-nguoi-con-xa-xu-post911612.vnp>.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tiếng Việt

1. Bích Ngọc, Trọng Quỳnh. “Phó Chủ nhiệm Ủy ban đối Ngoại Đơn Tuấn Phong tiếp đoàn Nghị sĩ Cộng hòa Liên bang Đức.” *Cổng thông tin Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam*, 12/1/2024. <https://quochoi.vn/tintuc/Pages/tin-hoat-dong-cua-quoc-hoi.aspx?ItemID=83968>.
2. Minh Phương. “Chính phủ liên minh của Đức đổ vỡ.” *Dân Trí*, 7/11/2024. <https://dantri.com.vn/the-gioi/chinh-phu-lien-minh-cua-duc-do-vo-20241107140956731.htm>.
3. Hồng Phúc. “Sự hỗ trợ Ukraine có ‘tầm quan trọng sống còn’ đối với châu Âu.” *Thế giới và Việt Nam*, 28/11/2023. <https://baoquocte.vn/su-ho-tro-ukraine-co-tam-quan-trong-song-con-doi-voi-chau-au-251809.html>.
4. Thu Hằng, Phương Hoa, Thanh Tùng. “Liên hiệp Hội người Việt tại Đức - ‘Ngôi nhà chung’ của những người con xa xứ.” *Vietnamnet*, 4/12/2023. <https://www.vietnamplus.vn/lien-hiep-hoi-nguoi-viet-tai-duc-ngoi-nha-chung-cua-nhung-nguoi-con-xa-xu-post911612.vnp>.

Tiếng Anh

5. AFP. “Scholz says Germany halting Nord Stream 2 project.” *France24*, 22/2/2022. <https://www.france24.com/en/live-news/20220222-scholz-says-germany-halting-nord-stream-2-project>.
6. Al Mayadeen English. “AfD organize rally in Berlin to call for relaunch of Nord Stream 2.” 24/8/2022. <https://english.almayadeen.net/news/politics/afd-organize-rally-in-berlin-to-call-for-relaunch-of-nord-st>.

7. Alternative for Germany. *Manifesto for Germany: The Political Programme of the Alternative for Germany* (Germany, 2017).
8. Chiappa, Claudia. “Germany’s Scholz urges US, EU to ramp up Ukraine aid.” *Politico*, 8/2/2024. <https://www.politico.eu/article/olaf-scholz-ukraine-war-aid-military-joe-biden-russia/>.
9. The Federal Government. “The arms and military equipment Germany is sending to Ukraine.” 20/11/2024. <https://www.bundesregierung.de/breg-en/news/military-support-ukraine-2054992>.
10. Thomson, Catarina, Matthias Mader, Felix Münchow, Jason Reifler and Harald Schoen. “European public opinion: united in supporting Ukraine, divided on the future of NATO.” *International Affairs* 99, no. 6 (November 2023).
11. Wehrmann, Benjamin. “EU’s planned battery carbon footprint index worries German manufacturers.” *Clean Energy White*, 27/8/2024. <https://www.cleanenergywire.org/news/eus-planned-battery-carbon-footprint-index-worries-german-manufacturers>.
14. Keller, Gabriela. “Russische Einflussnahme: Schirmherr des politischen Influencing” [Ảnh hưởng của Nga: “Người bảo trợ cho ảnh hưởng chính trị”]. *Correctiv*, 27/5/2024. <https://correctiv.org/aktuelles/russland-ukraine-2/2024/05/27/russische-einflussnahme-schirmherr-des-politischen-influencing/>.
15. Matthias, Pöls. “AfD und BSW: Keine Koalition, aber inhaltliche Kooperation?” [AfD và BSW: Không liên minh, nhưng tương đồng về chương trình nghị sự?]. *Mitteldeutsche Rundfunk*, 3/9/2024. <https://www.mdr.de/nachrichten/deutschland/politik/afd-bsw-koalition-zusammenarbeit-thueringen-sachsen-100.html>.
16. Presse - und Informationsamt der Bundesregierung. “Bilaterale Unterstützungsleistungen der Bundesregierung für die Ukraine und Menschen aus der Ukraine [Hỗ trợ của Chính phủ Liên bang dành cho U-crai-na và người dân U-crai-na]. 2024. <https://www.bundesregierung.de/resource/blob/2008726/2201464/b97779008558ecb6a9aefb3dc8fa7cf9/2023-07-11-liste-ukr-bilaterale-hilfe-data.pdf?download=1>.

Tiếng Đức

12. Deutschlandfunk. “Haldenwang warnt vor China und Russland” [Haldenwang cảnh báo về Trung Quốc và Nga]. *Tagesschau*, 22/5/2023. <https://www.tagesschau.de/inland/verfassungsschutz-sabotage-russland-china-afd-100.html>.
13. DW. “Union klar vor starker AfD, SPD stürzt ab” [Liên minh CDU/CSU áp đảo, AfD, đảng SPD sụp đổ]. 23/2/2025. <https://www.tagesschau.de/inland/bundestagswahl/bundestagswahl-ergebnisse-100.html>.